

Na temelju točke 50. Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2005. godini (Narodne novine br. 29/05) Državna uprava za zaštitu i spašavanje podnosi

IZVJEŠĆE

o obavljenim aktivnostima nositelja zadaća Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2005. godini

Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2005. godini (u daljnjem tekstu: Program aktivnosti) donijela je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 17. veljače 2005. godine, a isti je objavljen u Narodnim novinama br. 29/05.

U ovom izvješću daje se osvrt na provedbu posebnih mjera zaštite od požara za točke Programa aktivnosti s rokom do 30. lipnja 2005. godine sukladno zadaćama pojedinih nositelja iz Programa aktivnosti i zaključaka Vlade Republike Hrvatske usvojenih na sjednici održanoj 17. veljače 2005. godine.

UVOD

Donošenjem Zakona o zaštiti i spašavanju (26. studenog 2004.) uspostavljeni su temelji početka izgradnje sustava zaštite i spašavanja u Republici Hrvatskoj. Temeljem Zakona o zaštiti i spašavanju, Državna uprava preuzela je poslove civilne zaštite, vatrogastva i Učilišta vatrogastva i civilne zaštite od MUP-a te poslove koji se odnose na sustav uzbunjivanja i obavješćivanja od MORH-a.

Uz navedeno, Državna uprava za zaštitu i spašavanje preuzela je u potpunosti od Ministarstva unutarnjih poslova koordinaciju, praćenje i usklađivanje aktivnosti svih subjekata provedbe zadaća Programa aktivnosti, te su tako povezani operativni, organizacijski i zapovjedni segmenti sustava zaštite i spašavanja, a u suradnji s inspekcijskim službama drugih ministarstava pojačani su nadzori provedbe zadaća Programa aktivnosti.

Sukladno tome, olakšano je praćenje i koordinacija aktivnosti u pripremi i provedbi zadaća iz ovogodišnjega Programa aktivnosti, prikupljanje i obrada podataka te izvješćivanje.

PREGLED PROVEDBE AKTIVNOSTI

Aktivnosti u kojima su nositelji Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo obrane i Hrvatska vatrogasna zajednica:

1. Državna uprava za zaštitu i spašavanje, zadužena za koordinaciju, praćenje, usklađivanje i usmjeravanje zadaća Programa aktivnosti u 2005. godini, poduzela je slijedeće:

- prema **točki 7.** Programa aktivnosti organiziran je i 16. lipnja 2005. godine održan drugi radni sastanak sa svim izvršiteljima i sudjelovateljima zadaća Programa aktivnosti. Svi predstavnici izvršitelja i sudjelovatelja podnijeli su usmena izvješća o tijeku provedbe zadaća u njihovoj nadležnosti i istaknuli da je kvaliteta provedenih zadaća u značajnoj mjeri poboljšana u odnosu na prethodne godine.
- na temelju **točke 8.** (operativni planovi Županija i imenovanje članova Operativnog zapovjedništva) odlukom glavnog vatrogasnog zapovjednika klasa: 214-04/05-01/01, ur. broj: 543-01-06-05-23 od 02. lipnja 2005. imenovani su članovi Vatrogasnog zapovjedništva RH te članovi Operativnog vatrogasnog zapovjedništva za kontinentalni dio i priobalje RH.
- na inicijativu područnih ureda zaštite i spašavanja, sukladno **točki 12.**, u većini poglavarstava jedinica lokalne uprave i samouprave provedeni su informativno savjetodavni sastanci, na kojima su analizirane pripreme i tijek provedbe zadaća Programa aktivnosti.
- temeljem **točke 13.** područni uredi za zaštitu i spašavanje proveli su savjetovanja i seminare za zapovjednike operativnih zapovjedništava te zapovjednike i članove zapovjedništava Civilne zaštite.
- posebno ističemo da je **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa**, prema **točki 23.**, u suradnji s Fakultetom elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu i Splitsko-dalmatinskom županijom, pokrenulo pilot projekt video nadzora otvorenog prostora s detekcijom požara. Projekt je u eksperimentalnoj fazi, a nadzor video kamerama i upravljanje sustavom provodi se iz Centa za koordinaciju i vođenje požara na priobalju u Divuljama. Za probni rad aktivirane su kamere na brdu Marijan i Vidovoj gori na otoku Braču.

- **Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka** dostavilo je, temeljem **točke 25.**, Državnoj upravi zaštite i spašavanja *Plan uporabe plovila*. Navedeni je Plan obrađen i razdijeljen priobalnim županijskim centrima 112 i županijskim vatrogasnim zapovjednicima priobalja.
- sukladno **točki 29.** (osposobljavanje pripadnika Državnih intervencijskih postrojbi) tijekom razdoblja ožujak- lipanj 2005. ažuriran je popis pripadnika interventnih postrojbi, planski je provedeno kondicioniranje, osposobljavanje i uvježbavanje za 160 interventnih vatrogasaca (od ukupno 235 u evidenciji).
- u **Učilištu vatrogastva i zaštite i spašavanja** provedena je osposobljavanje časničkog kadra Oružanih snaga RH za rukovođenje pri gašenju požara. Isto tako, izvršeno je osposobljavanje i pripadnika NOS-a OS RH.
- prema odredbi **točke 30.** obavljena je analiza stanja zaštite od požara posebno ugroženih područja na priobalju. Na temelju izrađenih procjena, stručne službe Državne uprave za zaštitu i spašavanje i Ministarstva unutarnjih poslova sa županijskim vatrogasnim zapovjednicima dogovorile su ponovnu primjenu pilot projekta za otok Korčulu (jedinstvena otočna postrojba) i proširenje modela na otoke Mljet, Brač, Lastovo i Hvar. Jedinstvene vatrogasne postrojbe na navedenim otocima ustrojene su i započele s radom 4. srpnja 2005. godine.
- temeljem **točke 39.** u vatrogasne postrojbe (pretežno priobalne) tijekom lipnja raspodijeljeno je 20 vatrogasnih vozila iz Vladinog programa nabavke vatrogasnih vozila (od početka Programa RH je ukupno preuzela 60 novih vatrogasnih vozila).
- sukladno Planu intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske glavni vatrogasni zapovjednik propisao je Standardne operativne postupke: za županijske vatrogasne zapovjednike i županijske vatrogasne operativne centre; vatrogasnog operativnog središta te operativno vatrogasno zapovjedništvo OS RH.
- Hrvatski centar za razminiranje (**točka 43.**) dostavio je ažurirane karte minsko-sumnjivih područja. Karte su umnožene i dostavljene područnim uredima zaštite i spašavanja te županijskim vatrogasnim zapovjednicima na korištenje.
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje je, u suradnji s Ministarstvom obrane Vatrogasnom zajednicom Splitsko - dalmatinske županije organizirala i 25. svibnja 2005. godine izvela vježbu «Kozjak 2005». U vježbi su združeno

sudjelovale snage Državne uprave za zaštitu i spašavanje (državne intervencijske postrojbe i županijski centar 112 u Splitu), vatrogasne snage Splitsko-dalmatinske županije i namjenski organizirane snage OS RH. Vježbom je istaknuta koordinacija djelovanja i visoka operativna spremnost snaga sustava zaštite i spašavanja.

Ministarstvo obrane, prema dostavljenom *Planu uporabe oružanih snaga u protupožarnoj sezoni*, u punoj funkciji od 20. svibnja 2005. godine ima slijedeće namjenski organizirane snage (NOS):

ZRAČNE SNAGE

- četiri Canadaira-a CL-415 (Zadar),
- četiri helikoptera Mi-8 MTV – (Divulje, Udbina, Zadar i Pula),
- jedan helikopter Bell 206 B (Divulje) za izviđanje, vođenje i zapovijedanje na požarištu,
- jedan Air-tractor AT-802 (Dubrovnik),
- zrakoplovi AN za prijevoz gasitelja,
- jedan PC-9 Pilatus (Zadar) za izviđanje i nadzor požarišta.

KOPNE NE SNAGE

- četiri NOS-a (NOS Pula, NOS Šepurine, NOS Divulje i NOS Ploče).

MORNARICA (HRM)

- za potrebe prijevoza gasitelja i opreme, HRM ima u pripravnosti transportne kapacitete

Na svakoj od navedenih lokacija, u pripravnosti je 120 djelatnika NOS-a koje će se prema potrebi dopunski popunjavati. Sukladno procjenama opasnosti provodi se dislokacija dijela NOS-a na posebno rizična područja.

2. **Ministarstvo unutarnjih poslova**, sukladno svojim obvezama i Zaključku Vlade RH, koje se prvenstveno odnose na inspeksijski nadzor, provelo je **ukupno 1.795 inspeksijskih pregleda (83% od ukupnog broja objekata koji se nadziru) i 265 kontrolnih pregleda**, temeljem čega je donijeto **333 rješenja s 1.038 naloženih mjera**, podnijet je **341 zahtjev za pokretanjem prekršajnih postupaka i 162 prekršajna naloga**. U razdoblju do 30. lipnja 2005. godine nije bilo moguće obaviti sve požarno preventivne i kontrolne preglede u potpunosti zbog obujma posla i kasnijeg početka (druga polovica lipnja) rada znatnog broja turističkih objekata.

Posebno ističemo nadzor jedinica lokalne uprave i samouprave, u kojem je utvrđeno da od **570 jedinica lokalne samouprave** (20 županija, Grad Zagreb, 123 gradova, 426 općine), **452 imaju** izrađene procjene ugroženosti i planove zaštite od požara (9 županija, 105 gradova, 338 općina), dok **438 jedinica lokalne samouprave imaju** izrađene planove zaštite od požara (7 županija, 102 grada, 329 općina).

TOČKE 1, 10. i 15.- 20. Programa aktivnosti

Redni broj	Građevine i prostori	inspekcijski pregledi	donesena rješenja	naložene mjera	kontrolni pregledi	Prekršajne prijave					
						pravne		odgovorne		fizičke	
						Z	P	Z	P	Z	P
1.	Hoteli	374	35	117	35	14	11	14	11		
2.	Moteli	10					2		2		
3.	Turistička naselja	12	2	7	6						
4.	Autokampovi	25	4	9	13		1		1		
5.	Marine	18	9	23	2	3		3			
6.	Disko-klubovi	32	12	40	3		2	1	2	1	
7.	Ostali ugostiteljski objekti	86	41	154	34	8	3	8	3		
8.	Bolnice	15	4	21	4	4	8	4	8		
9.	Benzinske postaje	277	40	95	20	9	26	9	26		
10.	Pravne osobe u kojima se obavlja utovar opasnih tvari u motorna vozila, pretaču zapaljive tekućine i plinovi	96	28	98	27	9	2	9	2		
11.	Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom i korištenje eksplozivnih tvari	240	26	44	6	7	3	7	3		
12.	Prodavaonice oružja i streljiva	114									
13.	JP Hrvatske šume (šumarije)	55	25	100	21						
14.	Nacionalni parkovi	3			1						
15.	Parkovi prirode	8	2	4	2						
16.	Ostali zaštićeni objekti prirode	4	2	4	2						
17.	Trase elektroenergetskih vodova s pripadajućim elektro-energetskim građevinama	94	28	90	5						
18.	Željezničke pruge	13	5	13	1	1		1			
19.	Glavni cestovni pravci	41	10	26	10	6		6			
20.	Odlagališta komunalnog otpada	54	5	20	14	1		1			
21.	Jedinice lokalne i područne samouprave (županije)	7	3	5	1						
22.	Jedinice lokalne i područne samouprave (gradovi)	59	16	45	14						
23.	Jedinice lokalne i područne samouprave (općine)	156	36	123	44	1	1	3	2	3	
24.	Protupropisno spaljivanje na otvorenom prostoru	2				3		3		206	43
UKUPNO:		1795	333	1038	265	66	59	69	60	210	43

Z = zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka

P = prekršajni nalozi

3. **Hrvatska vatrogasna zajednica**, sukladno *Planu dislokacije vatrogasnih snaga* rasporedila je vatrogasce i tehniku s kontinenta u 15 mjesta na područje priobalja.

Nadalje, prema **točki 11.**, izrađen je Program promidžbenih aktivnosti. Tijekom lipnja postavljeno je oko 400 jumbo plakata i panoa uz glavne prometne pravce, a tijekom ljeta (sredina srpnja/kolovoz) na graničnim prijelazima dijelit će se letci sa porukama zaštite od požara.

4. Temeljeno na usmenim i pisanim izvješćima drugih nositelja i sudjelovatelja zadaća Programa aktivnosti, zaključujemo da su aktivnosti iz Programa u većoj mjeri provedene u zadanim rokovima.

PREGLED PODATAKA O POŽARIMA (prvo polugodište 2005. godine)

Tablica 1: pokazatelji za prvo polugodište

Požari otvorenog prostora PRIOBALJE	<i>prosjeck</i> 2000 - 2004.	2005.	2005. / <i>prosjeck</i> %
Broj požara	891	889	- 0,22
Spaljena površina otvor. prost. ukupno u ha:	2.127	1.169	- 45,04
Indeks opožarene površine (IOP, ha/požar):	2,4	1,3	- 45,83

Tablica 2: lipanj

Požari otvorenog prostora PRIOBALJE	<i>prosjeck</i> 2000 - 2004.	2005.	2005. / <i>prosjeck</i> %
Broj požara	217	181	- 16,59
Spaljena površina otvor. prost. ukupno u ha:	568	110	- 80,63
Indeks opožarene površine (IOP, ha/požar):	2,6	0,6	- 79,92

Ovakvo smanjenje indeksa opečarene površine po nastalom požaru za područje priobalja u petogodišnjem razdoblju tijekom šest mjeseci i u lipnju ukazuje na, između ostalog, **dobru pripremljenost sustava** za pravovremenu i učinkovitu intervenciju u gašenju požara.

Osnovni podaci o požarima u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2005. godine i usporedba s petogodišnjim prosjekom (2000- 2004.) za promatrano razdoblje prikazani su u slijedećoj tablici:

Tablica 3: Podaci o požarima u RH u prvom polugodištu

Požari u Republici Hrvatskoj	<i>prosje 2000 - 2004.</i>	2005.	<i>2005. / prosje %</i>
	4.694	4.281	- 8,80
Požari na objektima i otvorenom prostoru:			
- objekti	1.866	1.842	- 1,29
- otvoreni prostor	2.828	2.439	-13,76
Požari prema načinu izazivanja:			
- nehaj – nepažnja	3.611	3.077	- 14,79
- namjera	146	103	- 29,45
- ostalo	937	1.101	- 17,50
Ukupna izravna materijalna šteta (kn):	136.495.709	84.328.520	- 38,22
- objekti	62.572.748	38.628.388	- 38,27
- otvoreni prostor	73.922.962	45.700.132	-38,18
Nastradale osobe u požarima:			
- smrtno	19	21	10,52
- ozlijeđeno	58	54	- 6,90

U promatranom petogodišnjem razdoblju znatna odstupanja u ukupnom broju požara od prosječnih vrijednosti zabilježena su 2000. (37,94%), 2002. (16,21%) i 2003. godine (27,93%).

ZAKLJUČAK

- 1. Zaključci sa sjednice Vlade RH od 21. travnja 2005. godine su provedene u potpunosti, što je rezultiralo boljim preventivnim mjerama i smanjenjem opožarene površine. Broj požara otvorenog prostora u prvom polugodištu ove godine usporedno s prosječnim vrijednostima tijekom zadnjih pet godina (2000.-2004. god.) manji je za 13,8%.**
- 2. Zadaće iz Programa aktivnosti temeljem izvješća izvršitelja i sudjelovatelja zadaća te uvidom u stvarno stanje na terenu provedene su u očekivanoj mjeri i u zadanim rokovima. Manji dio zadaća, zbog objektivnih okolnosti, obavljen je nakon zadanih rokova, međutim to nije imalo značajnijeg utjecaja na sposobnost i učinkovitost djelovanja. Kvalitet provedbe zadaća izvršitelja i sudjelovatelja Programa aktivnosti u značajnoj je mjeri poboljšana u odnosu na prethodne godine. Indeks opožarene površine na području priobalja smanjen je sa 2,4 ha/požar (prosječna petogodišnja vrijednost za prvo polugodište) na 1,3 ha/požar (prvo polugodište 2005. godini) ili za 45,8%.**
- 3. Poboljšana organizacija i koordinacija aktivnosti u sustavu zaštite i spašavanja omogućila je uspješnije djelovanje svih operativnih snaga unutar jedinstvenog zapovjednog sustava na svim razinama.**
- 4. Uzimajući u obzir dugoročnu vremensku prognozu za naredna dva mjeseca u kojima se očekuje izraženo sušno razdoblje, potrebno je pojačanim inspekcijskim nadzorom osigurati provedbu propisanih mjera zaštite od požara onih subjekata koji predstavljaju poseban gospodarski, poljoprivredni, turistički interes te interes zaštite prirode i okoliša, a vezani su uz turističku i žetvenu sezonu.**